

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου: «για την κατάργηση της πολιτικής επιστράτευσης εργαζομένων πριν και μετά την κήρυξη απεργίας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Το ισχύον άρθρο 41 του ν. 3536/2007 (Α' 42), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών σε περίοδο ειρήνης», προβλέπει τα εξής:

«1. Επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη ακινήτων και κινητών πραγμάτων, ως μέτρα πολιτικής κινητοποίησης για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης επιτρέπονται κατά τους όρους και προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου αυτού.

2. Έκτακτη ανάγκη σε περίοδο ειρήνης, που επιβάλλει την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών, είναι κάθε αιφνίδια κατάσταση, η οποία απαιτεί τη λήψη άμεσων μέτρων προς αντιμετώπιση αμυντικών αναγκών της Χώρας ή επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από κάθε μορφής απειλούμενη φυσική καταστροφή ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία. Έκτακτη ανάγκη σε περίοδο ειρήνης, που επιβάλλει την επίταξη ακινήτων και κινητών πραγμάτων, είναι κάθε άμεση κοινωνική ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη ή υγεία.

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η αντιμετώπιση της αιτίας που προκάλεσε την έκτακτη ανάγκη, κηρύσσεται γενική ή μερική πολιτική κινητοποίηση, κατά την έννοια των αντίστοιχων διατάξεων του ν.δ. 17/1974 (Α' 236), για την αντιμετώπισή της».

Όπως έχει κριθεί από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. ΣτΕ Ολ. 1623/2012, πρβλ. και ΣτΕ 2960/1983 7μ.), η κατοχυρούμενη από το Σύνταγμα (άρθρο 22) ελευθερία της εργασίας επιτρέπεται να καταλυθεί με την επιβολή επίταξης προσωπικών υπηρεσιών, μόνον στις περιπτώσεις που αναφέρονται περιοριστικά στο εδ. β' της παρ. 4 του άρθρου 22 του Συντάγματος, ήτοι για την αντιμετώπιση κινδύνων που απειλούν το γενικότερο κοινωνικό συμφέρον, όπως είναι οι θεομηνίες ή η αντιμετώπιση «ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία».

Συνεπώς, τόσο η διεύρυνση της δυνατότητας επίταξης υπηρεσιών «για κάθε άμεση κοινωνική ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη» από το νομοθέτη όσο και η χρήση της διάταξης αυτής ως απεργοσπαστικού μηχανισμού είναι ευθέως αντίθετες με το Σύνταγμα.

Η πρακτική αυτή είναι εξάλλου προδήλως αντίθετη:

i) με την υπ' αρ. 29 Διεθνή Σύμβαση Εργασίας (ΔΟΕ), «περί της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας» του 1930 [κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2079/1952 (Α' 108)],

ii) με την υπ' αριθ. 105 Διεθνή Σύμβαση Εργασίας (κυρώθηκε με τον ν. 4221/1961) και

iii) με τους υπερνομοθετικής ισχύος κανόνες του άρθρου 4 παρ. 2 της ΕΣΔΑ και του άρθρου 8 του Διεθνούς Συμφώνου «Για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα».

Το ισχύον άλλωστε νομικό πλαίσιο ενεργοποιεί το χουντικό π.δ. 506/1974 (Α' 206) «περί γενικής επιστρατεύσεως των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας», που διαιωνίζει τις πρακτικές της δικτατορίας σε δημοκρατική περίοδο.

Η προφανώς παράνομη και αντισυνταγματική διεύρυνση των περιπτώσεων επίταξης υπηρεσιών (και μάλιστα απεργών), όταν διεξάγεται ταξική και συνδικαλιστική πάλη εντός των θεσμών της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και προοιωνίζεται ενδεχόμενη νίκη των εργαζομένων, καταργεί τη δημοκρατική νομιμότητα και το κατοχυρωμένο συνταγματικά δικαίωμα της απεργίας.

Η πολιτική επιστράτευση απεργών είναι μέτρο καθαρά αντισυνταγματικό και αντιδημοκρατικό, αφού παρεμποδίζει ανεπίτρεπτα την άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου εργασιακού δικαιώματος για απεργία.

Η περίπτωση μάλιστα της πρόσφατης υπ' αριθ. Υ281/11.5.2013 (Β' 1139) απόφασης του πρωθυπουργού εισάγει νέο είδος εκτροπής από τη συνταγματική νομιμότητα, την «προληπτική» επιστράτευση εργαζομένων (στη συγκεκριμένη περίπτωση των καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης - δημοσίων υπαλλήλων), προτού τα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα λάβουν τη σχετική για την απεργία απόφαση. Αυτός ο παράνομος καταναγκασμός σε εργασία συνιστά νέο «ποιοτικό» άλμα στον κατήφορο του αυταρχισμού, που οι μνημονιακές κυβερνήσεις επιβάλλουν ως τρόπο συνήθους διακυβέρνησης (Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου, επιτάξεις, δικαστικές απαγορεύσεις απεργιών κ.λπ).

Για το σκοπό αυτό προτείνεται η κατάργηση της ρύθμισης του νόμου που διευρύνει, ανεπίτρεπτα κατά το Σύνταγμα, τους σκοπούς για τους οποίους μπορεί να επιβληθεί επίταξη υπηρεσιών και ρητά απαγορεύεται η πολιτική επιστράτευση απεργών.

Ο ΣΥ.ΠΙΖ.Α-Ε.Κ.Μ. είναι ριζικά αντίθετος και με άλλες ρυθμίσεις του ν. 3536/2007. Καταθέτει όμως τη συγκεκριμένη πρόταση ως άμεσα αναγκαία, ενόψει της καταχρηστικής και αντισυνταγματικής κυβερνητικής πρακτικής των τελευταίων μηνών, και μάλιστα με αναδρομική ισχύ, ώστε να παύσουν να ισχύουν οι πρωθυπουργικές αποφάσεις του τελευταίου οκταμήνου για τις πολιτικές επιστρατεύσεις των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ναυτεργατών και εργαζομένων στις σταθερές συγκοινωνίες.

Καλούμε τα κόμματα και τους βουλευτές να υποστηρίξουν την παρούσα πρόταση νόμου ώστε να υπάρξει αποτελεσματική προστασία του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της απεργίας.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ Κ.Ο. ΣΥ.ΠΙΖ.Α. – Ε.Κ.Μ.

Για την κατάργηση της πολιτικής επιστράτευσης εργαζομένων πριν και μετά την κήρυξη απεργίας

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 41 του ν. 3536/2007 (Α' 42) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η πολιτική επιστράτευση ή η με οποιονδήποτε τρόπο επίταξη των υπηρεσιών απεργών απαγορεύονται απολύτως, είτε πριν είτε μετά την κήρυξη της απεργίας. Πολιτική επιστράτευση που έχει κηρυχθεί και δεν έχει ανακληθεί παύει να ισχύει».

Αθήνα, 17 Μαΐου 2013

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Αλέξης Τσίπρας

Ειρήνη- Ελένη Αγαθοπούλου

Νάσος Αθανασίου

Απόστολος Αλεξόπουλος

Ιωάννης Αμανατίδης

Ευαγγελία Αμμανατίδου

Ευάγγελος Αποστόλου

Νάντια Βαλαβάνη

Τζένη Βαμβακά

Γεώργιος Βαρεμένος

Νικόλαος Βούτσης

Ιωάννα Γαϊτάνη

Δημήτριος Γάκης

Δημήτριος Γελαλής

Αθανάσιος Γερμανίδης

Όλγα Γεροβασίλη

Έφη Γεωργοπούλου-Σαλτάρη

Μανώλης Γλέζος

Κωνσταντίνος Δερμιτζάκης

Μαρία Διακάκη

Ευάγγελος Διαμαντόπουλος

Ηρώ Διώτη

Ειρήνη Δούρου

Ιωάννης Δραγασάκης

Θεόδωρος Δρίτσας

Παναγιώτα Δριτσέλη

Κωνσταντίνος Ζαχαριάς

Χουσεΐν Ζειμπέκ

Ιωάννης Ζερδελής

Αφροδίτη Θεοπεφτάτου

Αικατερίνη Ιγγλέζη

Αγνή Καλογερή

Μαρία Κανελλοπούλου

Χρήστος Καραγιαννίδης

Αϊχάν Καραγιουσούφ

Βασιλική Κατριβάνου

Χαρά Καφαντάρη

Δημήτριος Κοδέλας

Χαράλαμπος - Σταύρος Κοντονής

Αναστάσιος Κουράκης

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Μιχαήλ Κριτσωτάκης

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Βασίλειος Κυριακάκης

Ζωή Κωνσταντοπούλου

Παναγιώτης Λαφαζάνης

Χρήστος Μαντάς

Αλέξανδρος Μεικόπουλος

Αλέξιος Μητρόπουλος

Νικόλαος Μιχαλάκης

Κωνσταντίνος Μπάρκας

Μαρία Μπόλαρη

Ανδρέας Ξάνθος

Ευγενία Ουζουνίδου

Ευστάθιος Παναγούλης

Γεώργιος Πάντζας

Δημήτριος Παπαδημούλης

Αθανάσιος Πετράκος

Σοφία Σακοράφα

Στέφανος Σαμοΐλης

Γεώργιος Σταθάκης

Ιωάννης Σταθάς

Αφροδίτη Σταμπουλή

Δημήτριος Στρατούλης

Νικόλαος Συρμαλένιος

Πέτρος Τατσόπουλος

Μαρία Τριανταφύλλου

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Δημήτριος Τσουκαλάς

Θεανώ Φωτίου

Δέσποινα Χαραλαμπίδου

Βασίλειος Χατζηλάμπρου